

105602

1777 14. 11. 1943

Hamsuns ettermæle

Ebba Haslund skrev i Aftenposten 29.11. at Hamsun forsvarte bl.a. «Tysklands bruk av konsentrasjonsleirer». Derved skapes det inntrykk at han ga sin støtte til utryddelsesleirene Auschwitz, Sachsenhausen, Dachau m.fl., der fangene ble tatt av dage på en måte som menneskene tidligere ikke hadde kunnet forestille seg. De ufattelige myrderiene – og lidelsene – vellet frem etter Tysklands kapitulasjon.

Men gikk Hamsun god for disse konsentrasjonsleirene? Selvfølgelig ikke.

Ebba Haslund har bare et brev fra 1934 som hun påberoper seg som dokumentasjon. Her skriver Hamsun at når regjeringen har innrettet konsentrasjonsleirer, har det sin gode grunn.

Men i 1934 så verden på de tyske konsentrasjonsleirene som en mildere form for fengsel. I disse leirene var fangene fratrukket sin frihet, de måtte arbeide, og her ble de også utsatt for politisk påvirkning til fordel for nasjonalsosialismen. Ja, så uskyldig trodde de fleste det var i de tyske konsentrasjonsleirene den gang.

Den overveldende litteratur som finnes på dette området, er entydig i retning av at Hamsuns kjærlighet og tilhørighet var knyttet til Tyskland – ikke til nazismens barbari, som han riktignok heller ikke tok avstand fra. Ebba Haslund er på galt spor når hun skriver på en slik måte at Hamsun fremstår som tilhenger av Gestapo-metoder med tortur, drap, gasskamre og alle de andre barbariske forbrytelsene mot menneskeheten.

ARNE TUMYR,
Kristiansand